

a n. neobsahují takového ustanovení, zvláště ho neobsahuje zákon o zřízení Všeobecného fondu peněžních ústavů v republice Československé ze dne 10. října 1924, čís. 238 sb. z. a n. Ustanovení § 1 tohoto zákona, že se fond zřizuje, by byla podporována spořivost zvýšením bezpečnosti vkladů a příznivý rozvoj peněžnictví byl co možná zabezpečen, jest jen povšechným odůvodněním, proč fond byl zřízen, a označením jeho účele. Fond byl prohlášen v § 2 za samostatnou právnickou osobu, veškeré nároky, které by z důvodu tohoto zákona mohly býti uplatněny a podle § 20 u soudu žalovány, musily by býti uplatněny proti fondu, nikoliv proti státu. Záruku za fond převzal stát jen v § 24 zákona, totiž za správné zúročení a za splacení fondovních dluhopisů. Ze žádného ze zmíněných ochranných zákonů nelze vyčísti, že stát převzal záruku za peníze uložené v republice na vkladní knížky peněžních ústavů po dobu pěti let, aniž, že na se vzal povinnost, přezkoumati ihned po vydání zákonů hospodaření ve všech peněžních ústavech, oprávněných dosud ke přijímání vkladů a učiniti opatření potřebná k jejich zabezpečení, tím méně, že převzal záruku za bezvadné provedení přezkoumání do určité lhůty.

Čís. 10048.

Škůdce jest povinen platiti dítěti usmrceného výživné (§ 1327 obč. zák.), třebas dítě zdědilo po usmrceném peníze, jež nejsou dosud zcela vyčerpané. Výživným jest povinen škůdce potud, pokud se ho dítěti nedostává následkem otcovy smrti.

(Rozh. ze dne 26. června 1930, Rv I 1640/29.)

Žalobcův otec byl usmrcen žalovaným. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce, narozený roku 1910, na žalovaném placení měsíčního důchodu 120 Kč až do doby, kdy se bude moci sám živiti. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl žalobu pro tentokráte v podstatě z toho důvodu, že žalobce podědil po svém otci a že se bude moci domáhati náhrady škody na žalovaném teprve, až vyčerpá svůj dědický podíl z otcovy pozůstalosti. O d v o l a c í s o u d přisoudil žalobci měsíční důchod 95 Kč 85 h až do doby, kdy se bude moci žalobce sám živiti. D ů v o d y: Názor procesního soudu, že by se žalobce mohl jen tehdy náhrady domáhati, až vyčerpá celý svůj dědický podíl z otcovy pozůstalosti, soud odvolací nesdílí, neboť mínění to nesrovnává se s intencí předpisu § 1327 obč. zák., an má škůdce nahraditi pozůstalým vše, co jim ušlo úmrtím zahynuvšího, jenž ze zákona k jich výživě byl povinen. Při výkladu zákonného ustanovení, tak jak první soud jej uvádí, unikl by škůdce po případě vůbec povinnosti k náhradě, ale naproti tomu poškozený zkrácen by byl i o tu část dědictví, které by byl mohl dosáhnouti, kdyby byl zůstavitel až v pozdější době zemřel, a před tím již potřebné náklady na žalobce vynaložil. Ustanovení § 1327 obč. zák. mohlo by se takovýmto výkladem státi zcela ilusorním, poněvadž efek-

tivní škoda úmrtím zůstavitele žalujícímu způsobená, nebyla by kryta škůdcem, nýbrž ze jmění poškozeného, jehož dědictvím nabyl. Poněvadž žalobce získává od 1. ledna 1928 5% úroky z dědictvého podílu, na něž za otcova živobytí neměl nárok, jest tyto úroky odečísti od důchodu, který soud žalujícímu jako přiměřenou náhradu za ušlou mu podporu otcovu přiznává.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného.

Důvody:

Jest mylným názor dovolatelův, že není povinen žalobci, jehož otce usmrtil, platiti výživné, an žalobce zdědil po otci 5800 Kč a tento peníz nebyl dosud žalobcovými potřebami vyčerpán. Tento názor vyvrátil již v podstatě správně odvolací soud a poukazuje se na příslušné důvody napadeného rozsudku. Otci žalobcovu náleželo (§§ 139, 141 obč. zák.), by se staral o žalobce, jenž se sám uživiti nebyl a není s to. Otec žalobcův se o žalobce skutečně staral, poskytuje mu to, co potřeboval na výživu, najmě na šatstvo, prádlo a obuv. Usmrtil otce, jest žalovaný podle § 1327 povinen nahraditi žalobci, co mu otcovou smrtí ušlo. Jest tedy žalovaný povinen žalobci výživným, pokud se ho žalobci následkem otcovy smrti nedostává. Žalobce, kdyby za života otcova byl měl nějaký majetek, nebyl povinen ze svého svou výživu krýti a bylo by mohlo k tomu použito býti jen toho, co by jeho majetek byl vynášel (§ 150 obč. zák.). Smrtí otcovou nemůže na tom býti žalobce hůře a žalobce není povinen ze svého, byť to byl majetek po otci zděděný, hraditi svou výživu, kterou jest mu, maje mu nahraditi, co mu smrtí otcovou ušlo (§ 1327 obč. zák.), povinen žalovaný. Nemůže tedy oprávněně žalovaný odkazovati na to, že žalobce zdědil po otci majetek, který dosud není vyčerpán, a právem odvolací soud, odpočítav úroky ze zděděných peněz, odsoudil žalovaného, by platil žalobci, dokud se nebude moci sám uživiti, jako důchod co se po srážce úroků nedostává na přiměřené výživné (srovnej rozhodnutí sb. n. s. čís. 3818, 6023). Neodpovídá tomu, co bylo zjištěno, tvrdí-li žalovaný, že to, co usmrčený otec poskytoval žalobci, byly jen příležitostné dary neurčité výše, a právem z toho žalovaný dovozuje, že mu nemělo býti uloženo trvalé výživné v určité výši. Podle toho, co bylo zjištěno, neposkytoval otec žalobci dary, nýbrž výživné, plně tak k žalobci svou otcovskou vyživovací povinnost (§§ 139, 141 obč. zák.). Odsoudil tedy odvolací soud žalovaného právem k placení výživného ve výši odpovídající žalobcovým potřebám. Výši přiznaných příspěvků žalovaný nenapadá.

Čís. 10049.

Společenská smlouva o obhospodařování přiděleného statku (rolnického nedílu) vyžaduje k platnosti schválení Státního pozemkového úřadu.

(Rozh. ze dne 26. června 1930, Rv I 151/30).